

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Paradigmen zur deutschen Grammatik

Sievers, Eduard

Halle, 1874

Blatt 1 - 7. Substantiva.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61477](#)

Bl. 1.

Substantiva.

1) Gotisch.

SUBSTANTIVA 1) GOTISCH.

1

		VOCALISCHE DECLINATION					
		a - stämme					
		einfache a - stämme	va - stämme	kurzsilbige ja - stämme	langsилbige ja - stämme	i - stämme	u - stämme
masculina	st.	daga	piva	harja	hérðja	balgi	sunu
	s. n.	dags	pius	harjis	hairdeis	balgs	sunus
	g.	dagis	pivis	harjis	hairdeis	balgis	sunáus
	d.	daga	piva	harja	hairdja	balga	sunáu
	a.	dag	piu	hari	hairdi	balg	sunu
	v.	dag	piu	hari	hairdi	balg	sunu, -áu
neutra	p. n.	dagós	pívós	harjós	hairdjós	balgeis	sunjus
	g.	dagé	pívé	harjé	hairdjé	balgé	sunivé
	d.	dagam	pívam	harjam	hairdjam	balgim	sunum
	a.	dagans	pívans	harjans	hairdjans	balgms	sunums
	st.	vorda	knéva	kunja	arbja	féhu	
	s. n.	váúrd	kniu	kuni	arbi	faihu	
feminina	g.	váúrdis	knivis	kunjis	arbjis, ambalfeis	faihau	
	d.	váúrda	kniva	kunja	arbjá	faihu	
	v. a.	váúrdr	kniu	kuni	arbi	faihu	
	p. n.	váúrda	kniva	kunja	arbja	—	
	g.	váúrdé	knivé	kunjé	arbjé	—	
	d.	váúrdam	knivam	kunjam	arbjam	—	
	a.	váúrda	kniva	kunja	arbja	—	
n - stämme	st.	gibá	tri(u)vá	sibja	bandja	máuja	handu
	s. n.	giba	triggya	sibja	bandi	mávi	handus
	g.	gibós	usu.	sibja	bandjos	máujós	handáus
	d.	gibái	wie	sibja	bandjai	máujái	handáu
	a.	giba	giba	sibja	bandja	máuja	handu
	v.	giba	giba	sibja	bandi	mávi	—
dent., gutt. - u. r - stämme	p. n.	gibós			bandjós	máujós	ansteis <i>in max.</i>
	g.	gibó			bandjó	máujó	handjus
	d.	gibóm			bandjóm	máujóm	handivé
	a.	gibós			bandjós	máujós	handum
	st.	nasjand	ménóp	brópar		naht	svéstar
	s. n.	nasjands	ménóps	brópar		nahts	baúrgs
consonantische DECLINATION	g.	nasjands	ménópis	bróprs		nahts	baúrgs
	d.	nasjand	ménóp	brópr		naht	baúrg
	a.	nasjand	[ménóp]	brópar	fehlt	naht	baúrg
	v.	nasjand	[ménóp]	brópar		[naht]	[baúrg]
	p. n.	nasjands	ménóps	bróprjus		nahts	baúrgs
	g.	nasjandé	[ménóp]é	brópré		nahté	baúrgé
	d.	nasjandam	ménópam	bróprum		nahtam	baúrgim
	a.	nasjands	ménóps	brópruns		nahts	baúrgs

BL 2. 3.
Substantiva.
2) Altordisch.

Bl. 4.

Substantiva.

3) Angelsächsisch.

		VOCALISCHE DECLINATION														
		a - stämme				ea - stämme				ja - stämme				i - stämme	u - stämme	misch - stämme
masculina	st.	fiska	daga	fogla	snaiva	barva	hērdja	mākja	gasti	sunu	fōtu					
	s. n.	fise	däg	fugol	snāv	bearo, -u	hirdes	mēce	gäst	sunu	fōt					
	g.	fishes	däges	fugles	snāves	beares	-as	mēces, -(e)as	gästes	sunu	fōtes					
	d.	fisce	däge	fugle	usw.	usw.	hirdes, -a	mēco, -(e)a	gäste	sunu, -u	fōte	(fōte)				
	a.	fisce	däg	fugol	wie	wie	hirdes	mēce	gäst	sunu	fōt					
	i.	fisce	däge	fugle	fisc	fisc	hirde	mēce	gäste	—	fōte					
neutra	p. n.	ficas	dagas	fuglas			hirdas	mē(e)as	gästas, byre	sunu, -o, -u	fēt					
	g.	fisca	daga	fugla			hirda	mē(e)a	gästa	sunu	fōta					
	d.	fiscum	dagum	fuglum			hirdum	mēcum	gästum	sunum	fōtum					
	a.	ficas	dagas	fuglas			hirdas	mē(e)as	gästas, byre	sunu, -o, -u	fēt					
	st.	vorda	fata	tungla	kalba	knēva	balva	kunja	rīka		fēhu					
	s. n.	vord	fät	tungel	cealf	eneō(y)	bealo, -u	cyn(n)	rīce		feoh, feó					
feminina	g.	vordes	fätes	tungles	cealfes	eneō(ve)s	beal(o)ves	cymnes	rīces		feohes, feós					
	d.	vorde	fäte	tungle	cealf	usw.	usw.	cymne	rīce		usw.					
	a.	vord	fät	tungel	cealf	wie	wie	cyn(n)	rīce		wie					
	i.	vorde	fäte	tungle	cealf	vord	vord	cyn(n)	rīce		vord					
	p. n.	vord	fatu	tunglu	cealfru						fehlt					
	g.	vorda	fata	tungla	cealfra											
	d.	vordum	fatum	tunglum	cealfrum											
	a.	vord	fatu	tunglu	cealfru											
	st.	gēbā	airā	eastrā	burdinnā	tri(u)vā	gatvā	sibjā	bandjā	bōni	handu	mūsi				
	s. n.	gifu	är	ceaster	byrden	treōv	(geatu)	sib(b)	bend	bēn	hand, duru	mūs				
	g.	{ gife }	{ är }	{ eastrē }	{ byrdenne }	{ usw. wie }	{ geatve }	{ sibbe }	{ bende }	{ bēne }	handa, hand	mūsc				
	d.	gifa, -e	ärā, -e	ceastrā, -e	byrdenna						bēn	mýs				
	a.	gifa, -ena	ärā, (-ena)	ceastrā	byrdenna							mýs				
	p. n.	gifa, -e	ärā, -e	ceastrā, -e	byrdenna							mýsa				
	g.	gifum	ärum	ceastrum	byrdennum							mūsum				
	d.	gifa, -e	ärā, -e	ceastrā, -e	byrdenna							mýs				
	a.															
	st.	hanan		fraujan				augan	tungān	taihān	huldjān					
	s. n.	hana		freā				éage	tunge	tā	hyldo, -u					
	g.	{ hanan }		{ freán }				{ éagen }	{ tungan }	{ tān }	{ hyldo, -u }					
	d.	{ hanan }		{ freán }				{ éage }								
	a.			{ Sveón }												
	p. n.	hanan		[freán], Sveón												
u - stämme	g.	hanena		[freána], Sveóna												
	d.	hanum		[freáum], Sveóm												
	a.	hanan		[freán], Sveón												
	st.	frijōnd	haeljand	brōpar	fadar				nāht		borg	dōtar				
	s. n.	freónnd	haelend	brōdor	fader				nicht		burk	dōhōr				
	g.	freóndes	haelendes	brōdor	fader, -es				nicht, nihtes		byrig, burge	dōhōr				
dent. → gutt. - u - r - stämme	d.	freónde	haelende	brēder	fader				nicht, nihte		byrig	dōhōr, dēhter				
	a.	freónnd	haelend	brōdor	fader				nicht, (nihte)		burh	dōhōr				
	p. n.	frjñd, freónd, (-as)	haelend	brōdor, -ru	fāderas				nicht		byrig	dōhōtor, -ru				
	g.	freónda	haelendra	brōdra	fādera				nichta		burga	dōhōtra				
	d.	freóndum	haelendum	brōdrum	fāderum				nikhūm		burgum	dōhōrum				
	a.	frjñd, freónd, (-as)	haelend	brōdor, -ru	fāderas				nicht		byrig	dōhōtor, -ru				

Bl. 5.

Substantiva.

4) Altsächsisch.

		VOCALISCHE DECLINATION							
		a - s t i m m e			i - stämme			u - stämme	
		einfache a - stämme	va - stämme	ja - stämme					
masculina	st.	daga	saiwa	hērdja	gasti			sunu	
	s. n.	dag	seo, -u	hirdi	gast			sunu, -o	
	g.	dages, -as	se(u)es, -as	hirdies, -eas	gastes, -as			sunu; -ies, -es	
	d.	dage, -a	se(u)e, -a	hirdie, -ea	gaste, -a			sunu, -u; -ie; -i	
	a.	dag	seo, -u	hirdi	gast			sunu, -o	
	i.	dagu, (-o)	[sēuu]	hirdiu	gastu			—	
	p. n.	dagos, -as	—						
neutra	s. n.	fata	vorda	-ya	kunja	badja		fēhu	
	fat	uord	[knēo]	kumni	bed		fēhu, -o		
	g.	uordes, -as	hrēues, balouues	kumnies, -eas	beddies		fēhes, -as		
	d.	uorde, -a	trēue	kumnie, -ea	beddie		fēhe, -a		
	a.	uord	hrēo, trēo, horu	kumi	bed		fēhu, -o		
	i.	uordu, (-o)	—	kumiū	beddiu		feht		
	p. n.	fatu	uord	[kuēo]	kumi	[bed]	—	—	
feminina	s. n.	gēba	vorda	tri(u)vā	sundjā	ansti	handu		
	gēba	[gēbu]	trēuna	sundia, -ea, (-a)	anst	ansti	hand		
	g.	gēba; -o, -u	usw.	use.	ensti	ensti			
	d.	gēbu, -o, -a	wie	wie	ansti	ensti		hand	
	a.	gēba	gēba	gēba	gēba	ansti	hendi		
	p. n.	gēba	gēbono	—	—	ansti = ensti	hendi		
	gēbon	gēbon	hanon	—	—	anstio, -eo	hando		
	d.	gēbon	hanon	—	—	anstiu, -eon	handum, -on		
	a.	gēba	hanon	—	—	ansti	handi, hendi		

CONSONANTISCHE DECLINATION

		masculina	neutra	feminina
n - stämme	st.	mann	hanan	hērtan
	s. n.	man	hano	hērta
	g.	mannes, -as		{ hērtan, -on, (-an)
	d.	man, manne, -a	{ hanun, -on, (-an, -en)	{ tungan
	a.	man		hērta
	i.	—	—	—
	p. n.	man	hanun, -on	hērtun, -on, (-an)
Dental-, guttural- und r - stämme	s. n.	frjönd	hailjand	hērtan
	frjönd	frjündes	hēliand	hērta
	g.	frjunde	hēliandes, -as	{ hērtan, -on, (-an)
	d.	frjund	hēliande, -a	{ tungan
	a.	—	—	hērta
	i.	—	—	—
	p. n.	frjund, (-os)	—	hērtun, -on, (-an)
	s. n.	frjundo	hēliandero	hērtun, -on
	frjundo	frjundun, -on	hēliandun, -on	hērtun, -on
	g.	frjundun	—	hērtun, -on
	d.	frjundun	hēliandun, -on	hērtun, -on
	a.	frjund	bērand	hērtun, -on
	i.	—	—	hērtun, -on
	p. n.	bräd	brōpar	hērtun, -on
	s. n.	bräd	brōdar	hērtun, -on
	bräd	brōdar	brōdar, -er	hērtun, -on
	g.	bräd	brōdar	hērtun, -on
	d.	bräd	brōdar	hērtun, -on
	a.	bräd	brōdar	hērtun, -on
	i.	—	—	hērtun, -on
	p. n.	bräd	feht	hērtun, -on

BL. 6.

Substantiva.

5) Althochdeutsch.

		VOCALISCHE DECLINATION					
		<i>a</i> - stämme			<i>i</i> - stämme		
		einfache <i>a</i> - stämme	va - stämme	ja - stämme			
masculina	st.	daga	saiva	balva	hirdja	balgi	sunu
	s. n.	tag, tac	seō	balo	hirti	balg	sunu, -o; sun
	g.	tages, -as, -is	sēunes	balunes	hirt(j)es	balges	sunō; suenes
	d.	tage, -a	sēue		hirt(j)e	balge	suniū, -u; -i, -e
	a.	tag, tac; gotan, truhtrman	sēo		hirti	balg	suntu, -o; sun
	i.	tag(-ō), -ū, -u, -o	sēuu		hirtū, -u	balgā, -iu, -u, -o	suniū, -u, -o
neutra	p. n.	tagā, -a, -e	sēuuā		hirt(j)ā	belgā, -i	[suniu], sun̄, -i, -e
	g.	tagō, -o	sēuuō		hirtō, -ēō, -ō	belgiō, -eo, -ō, -o	sunō, -eo, -ō, -o
	d.	tagum, -om, -un, -on	sēuum		hirt(j)um, -im	belgim, -in	sunum, un, -on; -im, -in
	a.	tagā, -a, -e	sēuuā		hirt(j)ā	belgt, -i	sunfju, sun̄, -i, -e
	s. n.	vorda	kalba	knēva	(horva)	kunja	fēhu (vidu)
	g.	uuort	kalb	knēo	horo	kunni	fihu, -o, -e; uuitu
feminina	g.	uuortes, -as, -is	kalbes	knēunes	horauues	kunn(i)es	fēhes
	d.	uuorte, -a	kalbe	knēune		kunn(i)e	fēhe, uuile
	a.	uuort	kalb	knēo		kunni	fihu
	i.	uuort(-ō), -ū, -u, -o	kalbū	knēuu		kunnu, -u	—
	p. n.	uuort, (uuortu, -o)	kelbir	knēo, sprīnair		kunni, -iu, -u	fēho; uuitu, -o
	g.	uuortō, -o	kelbirō	knēuuō		kunniō, -ēō, -ō	fieho; uuitō
	d.	uuortum, -om, -un, -on	kelbirum	knēuum		kunnumi, -um; -im	fiehen
	a.	uuort, (uuortu, -o)	kelbir	knēo		kunni, -iu, -u	fihu, feho, fieo
	st.	gēbā	tri(u)vā		sundjā	ansti	handu
	s. n.	gēbā, -e	trīqua		suntia, -ea, -a	anst	hant
	g.	gēbā, -ō, -u, -o, -e	usw.		usw.	enstī, -i	henti
	d.	gēbō, -ō, -u, -o, -a, -e	wie			enstī, -i	henti
	a.	gēbā, -e	gēba			anst	hant
	p. n.	gēbā, -ō, -a				enstī, -i	henti
	g.	gēbōnō, -ōno, -ōn, -on				enstīō, -ēō, -ō, -o	hentiō
	d.	gēbōm, -ōn, -on				enstīm, -im	hantum, -un, -on; -im, -in
	a.	gēbā, -ō, -a				enstī, -i	henti
CONSONANTISCHE DECLINATION							
		masculina		neutra		feminina	
n - stämme	st.	mann	hanan	hērtan	tungān	managjān	hailjān
	s. n.	man	hano	hērzā, -a	zungā, -a	managjān	heili
	g.	man, mannes	hamin, -en	hērzin, -en	zungān, -un, -on	managjān	heili
	d.	man, manne	hamin, -en	hērin, -en	zungān, -un, -on	managjān	heili
	a.	man, mannan	hamun, -on, -en	hērzā, -a	zungān, -un, -on	managjān	heili
	p. n.	man	hamun, -on, -en	hērzān, -un, -on	zungān, -un, -on	managjān, -īna	heili
n - gutt. - u. r - stämme	st.	frijōnd	brōpar		naht	burg	dohtar
	s. n.	friunt	bruoder		naht	burg	tohter
	g.	friuntes	bruoder, -(e)res		naht, -cs; -i	burg, -i	tohter
	d.	friunt, friunte	bruoder, -(e)re		naht, -c; -i	burg, -i	tohter
	a.	friunt	bruoder (-e)ran		naht	burg	tohter
	i.			fehlt	—		
	p. n.	friunt, friuntā	bruoder, -(e)rā		[naht]	burgi	tohter, -erā, -erān
	g.	friuntō	bruod(e)rō		nahtō	burgō, -o	[tohterō], -erōn
	d.	friuntum	bruod(e)rūm		nahkum, -im	burgum	tohteran, -on
	a.	friunt, friuntā	bruoder, -(e)rā		naht	burgi	tohter, -erā, -erān

BL. 7.

Substantiva.

6) Mittelhochdeutsch.

		VOCALISCHE DECLINATION														
		a - stämme						va - stämme			ja - stämme		i - stämme		u - stämme	
		einfache a - stämme														
masculina	s. n.	tac	nagel	kil	âtem	meiden	sê	hirte	rîtere, -er	bale	sun,	site				
	g.	tages	nageles	kils	âtems	meidens	sê(w)e)s	hirtes	rîteres, -ers	balges	usw.	usw.				
	d.	tage	nagele	kil	âtem	meiden	sê(w)e)	hirtre	rîtere, -er	balge	wie	wie				
	a.	tac	nagel	kil	âtem	meiden	sê	hirtre	rîtere, -er	bale	bale	hirte				
neutra	p. n.	tage	nagele	kil	âtem	meiden	sêwe	hirte	rîtere, -er	belge						
	g.	tages	nageles	kils	âtems	meiden	sêwe	hirtre	rîtere, -er	belge						
	d.	tage	nagele	kil	âtem	meiden	sê(w)e)n	hirtren	rîteren, -ern	belgen						
	a.	tagen	nagelen	kiln	âtemen	meiden	sêwe	hirtre	rîtere, -er	belge						
feminina	s. n.	wort	gadem	zil	zeichen	buoch	tal	knie	künne			vihe				
	g.	wortes	gademes	zils	zeichens	buoches	tals	kuie(w)e)s	künnes			usw.				
	d.	worte	gademe	zil	zeichen	buoche	tal	knie(w)e)	künne			wie				
	a.	wort	gadem	zil	zeichen	buoch	tal	knie	künne			künne				
feminina	p. n.	wort	gadem	zil	zeichen	büecher	telr	knie	künne			fehlt				
	g.	worte	gademe	zil	zeichen	büecher	telre	kniewe	künne							
	d.	worten	gademen	ziln	zeichen	büeichern	telren	knie(w)e)n	künnen							
	a.	wort	gadem	zil	zeichen	büecher	telr	knie	künne							
		CONSONANTISCHE DECLINATION														
		maseculina an - stämme				neutra an - stämme			feminina an - stämme			jân - stämme				
n - stämme	s. n.	man		hase	han	kol	hérze	zunge	videle	bir	geisel	bürdin,	-en, -e			
	g.	man, mannes		hasen	hanen	koln	hérzen	zungen	videlen	birn	geiseln	usw.	wie			
	d.	man, manne		hasen	hanen	koln	hérze					küchen,	göbe			
	a.	man														
n - stämme	p. n.	man		hasen	hanen	koln	hérzen	zungen	videlen	birn	geiseln					
	g.	man, manne		hasen	hanen	koln	hérzen									
	d.	man, mannen		hasen	hanen	koln	hérzen									
	a.	man														
dent.- u. r - stämme	s. n.	vriunt	vriundes		bruoder			naht			[bure					
	g.	vriunde		bruoder			naht, nechte;	nahtes			usw.					
	d.	vriunt					naht, nechte				wie					
	a.						naht				kraft]					
dent.- u. r - stämme	p. n.	vriunt, vriunde		bruoder (brüeder)				naht, nechte			tohter					
	g.	vriunde		bruoder (brüeder)				nahte, nechte								
	d.	vriunden		bruodern (brüedern)				nahten, nechten								
	a.	vriunt, vriunde		bruoder (brüeder)				naht, nechte								